

Struktura zaměstnanosti Středočeský kraj

Obsah

1	Vybrané základní údaje pro Středočeský kraj	2
2	Struktura zaměstnanosti	3
2.1	ZASTOUPENÍ PROFESNÍCH TŘÍD VE STŘEDOČESKÉM KRAJI – PODLE CZ-ISCO	4
2.2	ZAMĚSTNANOST VE VYBRANÝCH ODVĚTVÍCH VE STŘEDOČESKÉM KRAJI – PODLE CZ-NACE	5
2.3	STRUKTURA ZAMĚSTNANÝCH PODLE POSTAVENÍ V ZAMĚSTNÁNÍ VE STŘEDOČESKÉM KRAJI – PODLE CZ-ISCE	6
2.4	VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA ZAMĚSTNANÝCH VE STŘEDOČESKÉM KRAJI – PODLE CZ-ISCED	8

1 Vybrané základní údaje pro Středočeský kraj

Tab. 1: Vybrané základní údaje pro rok 2020 a 2021

Ukazatel	Středočeský kraj	Česká republika
Počet obyvatel k 31.12.2021	1 386 824	10 516 707
Průměrný věk obyvatel v roce 2021	41,5	42,8
Údaje o ekonomické aktivitě obyvatel ve věku 15-59 let		
Podíl ekonomicky aktivních obyvatel	79,7%	79,0%
Podíl ekonomicky aktivních mužů	86,1%	85,2%
Podíl ekonomicky aktivních žen	73,0%	72,5%
Míra nezaměstnanosti	2,6%	2,9%
Makroekonomické údaje (rok 2020)		
Podíl kraje na tvorbě HDP	11,6%	-
HDP na 1 obyvatele (průměr ČR = 100 %)	89,4%	100,0%

Zdroj: ČSÚ, VŠPS

Webová stránka kraje: <https://www.kr-stredocesky.cz/>

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Středočeského kraje:

<https://www.kr-stredocesky.cz/web/skolstvi/koncepcni-materialy>

2 Struktura zaměstnanosti

Pro popsání struktury zaměstnanosti ve Středočeském kraji a její porovnání se strukturou zaměstnanosti v České republice jsou použity čtyři národní klasifikace, které vycházejí z mezinárodních klasifikací.

- Klasifikace zaměstnání CZ-ISCO¹ je založena na dvou hlavních principech, a to na druhu pracovního místa a na úrovni dovedností. V tomto srovnání jsou z CZ-ISCO převzaty hlavní třídy profesí.
- Klasifikace ekonomických činností CZ-NACE² dělí ekonomické činnosti tak, že každé ekonomicky aktivní jednotce přiřazuje kód NACE. Zde se využívá první úroveň klasifikace CZ-NACE, která se označuje alfabetyčným kódem.
- Klasifikace CZ-ISCE³ definuje postavení v zaměstnání. Pro účely zpracování tohoto shrnutí jsou z klasifikace převzaty skupiny, a to v podobě, ve které s nimi pracuje Český statistický úřad.
- CZ-ISCED⁴ je klasifikace vzdělání, která uspořádává vzdělávací programy a jejich odpovídající kvalifikace do vzdělávacích úrovní a oborů. V tomto přehledu jsou využity úrovně ISCED.

Shrnutí pro kraj

Rozložení hlavních tříd profesí je ve Středočeském kraji a v rámci ČR podobné. Nejzásadnější rozdíly v zastoupení jednotlivých tříd jsou patrné u tříd 4 Úředníci a 2 Specialisté. Třída 4 je relativně více zastoupena ve Středočeském kraji (o 1,5 p. b.), naopak třída 2 je zastoupena v menší míře (o 1,3 p. b.), ačkoli rozdíly nejsou příliš významné.

Rozložení zaměstnaných obyvatel podle hlavních tříd profesí není v rámci celé České republiky a Středočeského kraje příliš odlišné. V České republice je relativně menší zastoupení ve třídě **4 Úředníci** (o 1,5 p. b.) a ve třídě **2 Specialisté** (o 1,3 p. b.). Ve zbylých třídách profesí jsou rozdíly mezi Českou republikou a Středočeským krajem méně významné. (srovnání podle CZ-ISCO)

V rámci celé České republiky a Středočeského kraje nenastávají významné rozdíly ani ve většině odvětví zastoupení zaměstnaných. V České republice i ve Středočeském kraji je **relativně nejčastěji zastoupeno** odvětví **C - Zpracovatelský průmysl** (v České republice i ve Středočeském kraji tvoří více než pětinu celkové naplněnosti). Současně je ve Středočeském kraji větší podíl v zastoupení zaměstnaných v odvětví **H – Doprava a skladování** (rozdíl 2,1 p. b.). (srovnání podle CZ-NACE)

Velké rozdíly mezi Českou republikou a Středočeským krajem se neprojevují ani ve srovnání rozložení ekonomicky aktivních osob podle postavení v zaměstnání. V obou případech tvoří **zaměstnanci, včetně členů produkčních družstev** přibližně **čtyři pětiny ekonomicky aktivních osob**.

V České republice stejně jako ve Středočeském kraji jsou zaměstnanci častěji zaměstnáni ve službách než v průmyslu. (srovnání podle CZ-ISCE)

Z porovnání obyvatel Středočeského kraje a celé České republiky podle kategorie vzdělání vyplývá, že zastoupení **zaměstnaných obyvatel v jednotlivých kategoriích dokončeného vzdělání** je v kraji i celé ČR velmi podobné. Největší rozdíl je v kategorii vysokoškolského vzdělání (rozdíl 1,3 p. b. ve prospěch celorepublikových hodnot). (srovnání podle CZ-ISCED)

¹ Více informací ke klasifikaci CZ-ISCO: <https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace-zamestnani-cz-isco-n-f4yhpe3xt8>

² Více informací ke klasifikaci CZ-NACE: <https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace-ekonomicky-ch-cinnosti-cz-nace>

³ Více informací ke klasifikaci CZ-ISCE: <https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace-postaveni-v-zamestnani-cz-icse->

⁴ Více informací ke klasifikaci CZ-ISCED: <https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace-vzdelani-cz-isced-2011>

2.1 Zastoupení profesních tříd ve Středočeském kraji – podle CZ-ISCO

Klasifikace CZ-ISCO je národní statistická klasifikace, která vychází z mezinárodní klasifikace ISCO-08. Slouží ke sledování struktury zaměstnanosti. Jednotlivá zaměstnání jsou do jednotlivých hlavních tříd řazena podle podobnosti vykonávané práce a potřebné kvalifikace.

Rozložení hlavních tříd profesí je ve Středočeském kraji a v rámci ČR podobné. Nejzásadnější rozdíly v zastoupení jednotlivých tříd jsou patrné u tříd **4 Úředníci** a **2 Specialisté**. Třída 4 je relativně více zastoupena ve Středočeském kraji (o 1,5 p. b.), naopak třída 2 je zastoupena v menší míře (o 1,3 p. b.), ačkoli rozdíly nejsou příliš významné.

Při porovnání zastoupení mužů a žen v jednotlivých třídách profesí ve Středočeském kraji a v rámci celé ČR se opět projevují spíše **podobné tendence**.

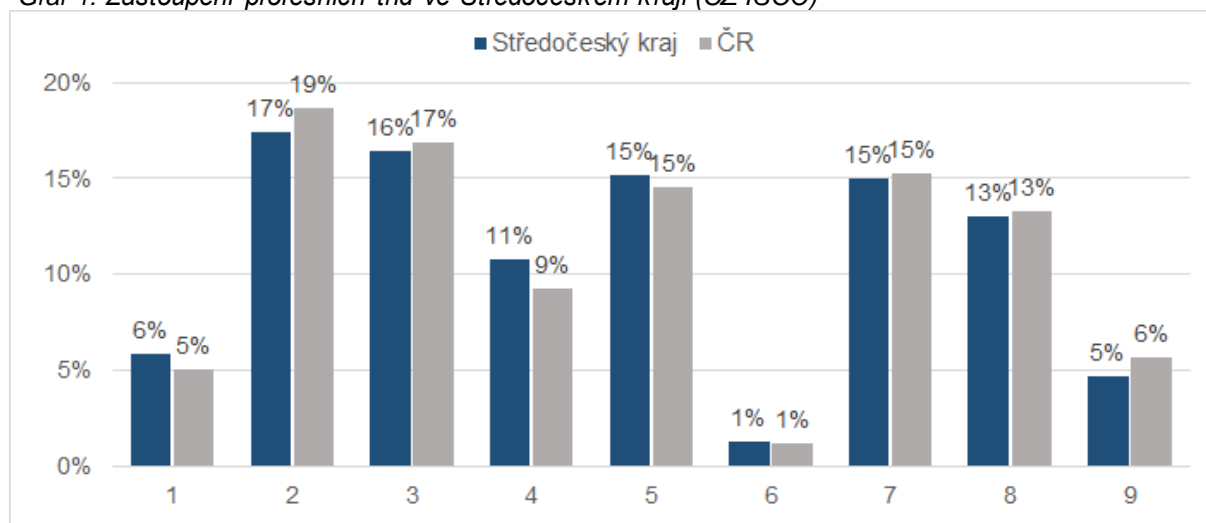
Tab. 1: Zastoupení profesních tříd ve Středočeském kraji (CZ-ISCO)

Hlavní třída profesí	Středočeský kraj			Česká republika		
	Celkem	muži	ženy	Celkem	muži	ženy
1 Zákodárci a řídicí pracovníci	5,8%	7,4%	3,8%	5,1%	6,5%	3,3%
2 Specialisté	17,4%	14,3%	21,3%	18,7%	15,9%	22,2%
3 Techničtí a odborní pracovníci	16,4%	17,2%	15,5%	16,8%	17,2%	16,4%
4 Úředníci	10,8%	3,7%	19,7%	9,2%	3,5%	16,5%
5 Pracovníci ve službách a prodeji	15,2%	8,7%	23,5%	14,5%	8,7%	21,9%
6 Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	1,3%	1,4%	1,1%	1,1%	1,4%	0,8%
7 Řemeslníci a opraváři	15,0%	24,7%	2,8%	15,3%	24,7%	3,4%
8 Obsluha strojů a zařízení, montéři	13,0%	18,6%	6,0%	13,3%	17,5%	7,9%
9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	4,7%	3,5%	6,2%	5,6%	4,1%	7,6%

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2021

Tučně jsou zvýrazněné profesní třídy s nejvyšším rozdílem naplněnosti mezi Středočeským krajem a celou ČR

Graf 1: Zastoupení profesních tříd ve Středočeském kraji (CZ-ISCO)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2021

Významnější rozdíl je u zastoupení žen v profesní třídě 4 Úředníci, ve které je ve Středočeském kraji větší podíl pracovníků než v ČR (rozdíl u 3,2 p. b.). Naopak muži ve Středočeském kraji jsou méně často zastoupeni ve třídě 2 Specialisté, ačkoli tento rozdíl není příliš významný (rozdíl 1,6 p. b.). Celkově jsou ženy ve Středočeském kraji a v ČR nejčastěji zastoupeny v profesní třídě 5 Pracovníci ve službách

a prodeji (23,5 %, ČR 21,9 %) a v profesní třídě 2 Specialisté (21,3 %, ČR 22,2 %). Muži v obou případech relativně nejvíce naplňují třídu 7 Řemeslníci a opraváři (shodných 24,7 % ve Středočeském kraji a v ČR).

2.2 Zaměstnanost ve vybraných odvětvích ve Středočeském kraji – podle CZ-NACE

Klasifikace CZ-NACE, klasifikace ekonomických činností, vychází z klasifikace NACE, která je používaná v Evropské Unii. Slouží k porovnatelnosti statistických dat v rámci celé Evropské unie. Každé statistické jednotce, která vykonává ekonomickou činnost, je přiřazen kód NACE podle její hlavní ekonomické činnosti.

Rozložení podle klasifikace NACE je ve Středočeském kraji a v rámci celé ČR **podobné**. V obou případech je nejvíce zastoupeno odvětví **C - Zpracovatelský průmysl** (ve Středočeském kraji 22,9%, v České republice 26,1 %).

Tab. 2: Zaměstnanost v odvětvích ve Středočeském kraji (NACE-CZ)

Odvětví	Středočeský kraj			Česká republika		
	Celkem	muži	ženy	Celkem	muži	ženy
A Zemědělství, lesnictví a rybářství	2,7%	3,1%	2,1%	2,5%	3,4%	1,5%
B Těžba a dobývání	0,3%	0,4%	-	0,6%	0,9%	0,2%
C Zpracovatelský průmysl	22,9%	28,0%	16,5%	26,1%	31,1%	19,6%
D Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla	0,9%	1,2%	0,5%	1,1%	1,4%	0,7%
E Zásob. vodou; činnosti souvis. s odpady	1,3%	1,8%	0,6%	1,2%	1,7%	0,6%
F Stavebnictví	8,2%	13,2%	1,8%	7,9%	12,8%	1,7%
G Velkoobchod a maloob.; opr. mot. vozidel	12,3%	9,9%	15,4%	11,1%	9,0%	13,7%
H Doprava a skladování	8,1%	11,0%	4,4%	6,0%	8,0%	3,5%
I Ubytování, stravování a pohostinství	3,2%	2,3%	4,3%	2,9%	2,3%	3,7%
J Informační a komunikační činnosti	4,1%	5,7%	2,0%	4,0%	5,6%	2,1%
K Peněžnictví a pojišťovnictví	2,7%	2,4%	3,1%	2,4%	1,9%	3,0%
L Činnosti v oblasti nemovitostí	1,0%	0,8%	1,2%	0,9%	0,9%	0,8%
M Profesní, vědecké a technické činnosti	5,6%	4,5%	7,1%	5,1%	4,5%	5,7%
N Administrativní a podpůrné činnosti	1,9%	2,1%	1,8%	2,3%	2,2%	2,5%
O Veřejná správa a obrana; pov. soc. zabezp.	7,1%	6,4%	8,0%	6,6%	5,8%	7,5%
P Vzdělávání	6,7%	2,4%	12,2%	7,4%	3,0%	13,0%
Q Zdravotní a sociální péče	6,3%	1,8%	12,2%	7,7%	2,7%	14,1%
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	1,9%	1,6%	2,3%	1,7%	1,6%	1,8%
S Ostatní činnosti	2,6%	1,4%	4,1%	1,8%	0,9%	3,0%

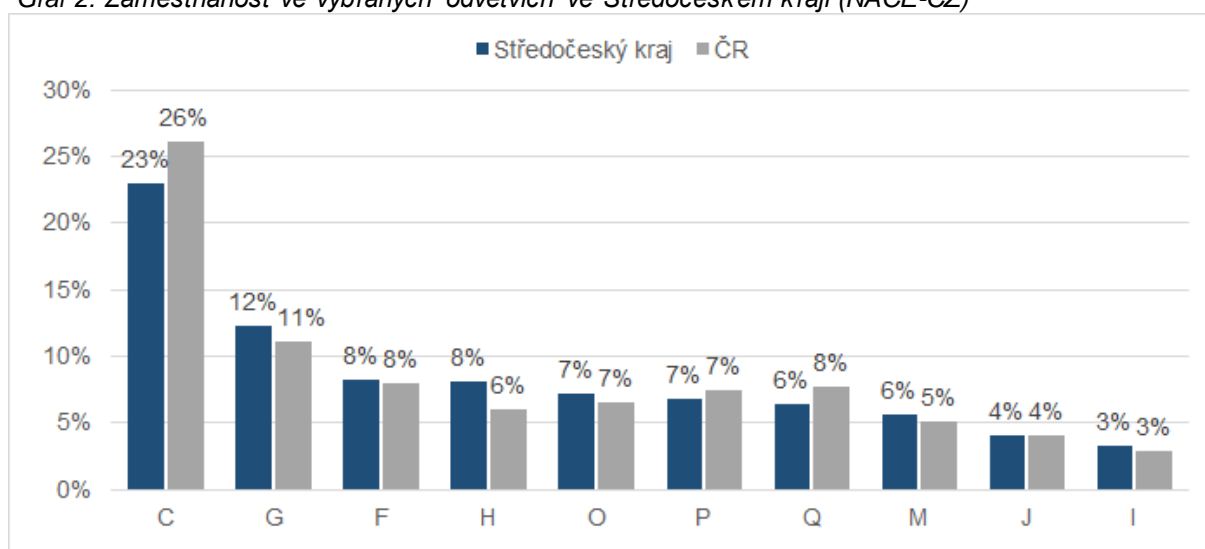
Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2021

Tučně jsou zvýrazněna odvětví s nejvyšším rozdílem naplněnosti mezi Středočeským krajem a celou ČR

Rozdíly v naplněnosti jednotlivých odvětví ve Středočeském kraji a celé České republice ve většině odvětví nejsou příliš významné. Nejvyšší rozdíly jsou patrné v odvětví C – Zpracovatelský průmysl (rozdíl 3,1 % ve prospěch ČR) a H – Doprava a skladování (o 2,1 p. b. ve prospěch Středočeského kraje).

Při porovnání zastoupení mužů a žen ve Středočeském kraji je zřejmé, že ženy jsou výrazně častěji zastoupeny v odvětví Q - Zdravotní a sociální péče (o 10,4 p. b.) a v odvětví P - Vzdělávání (o 9,8 p. b.). Muži naopak ve Středočeském kraji dominují v odvětvích F - Stavebnictví (o 11,4 p. b.) a C - Zpracovatelský průmysl (o 11,5 p. b.). V celorepublikovém srovnání tyto trendy přetrvávají.

Graf 2: Zaměstnanost ve vybraných odvětvích ve Středočeském kraji (NACE-CZ)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2021

2.3 Struktura zaměstnaných podle postavení v zaměstnání ve Středočeském kraji – podle CZ-ISCE

Klasifikace CZ-ISCE je národní klasifikace vycházející z mezinárodní klasifikace postavení v zaměstnání ISCE-93. CZ-ISCE klasifikuje obsazená pracovní místa v konkrétním časovém období a ekonomicky aktivní osoby podle jejich vztahů k pracovním místům.

Nejširší skupina lidí má v zaměstnání postavení **zaměstnanec**, včetně **členů produkčních družstev**. Celkem ve Středočeském kraji spadá do této kategorie 80,1 % zaměstnaných, přičemž v České republice je to 84,1 % zaměstnaných. Přibližně polovinu této kategorie zaměstnaných (50,6 %) ve Středočeském kraji tvoří zaměstnanci ve službách, v celé České republice je to necelá polovina (50,0 %).

Druhou, i když výrazně méně početnou skupinou, jsou **pracující na vlastní účet**. Podíl pracujících na vlastní účet je vyšší ve Středočeském kraji (15,8 %) než v rámci celé České republiky (12,8 %). V rámci Středočeského kraje i v celé České republice se častěji podniká ve **službách**. V ČR je podíl podnikajících ve službách více než dvakrát vyšší (8,5 %) než podnikajících v průmyslu (3,8 %). Podobný rozdíl je ve Středočeském kraji v podílech mezi podnikajícími v průmyslu (4,8 %) a ve službách (10,6 %).

Méně početná je skupina **zaměstnavatelů**, kterých je ve Středočeském kraji i v rámci celé České republiky kolem 3 %. Nejmenší skupinu tvoří pomáhající rodinní příslušníci, těch se v rámci Středočeského kraje i v celé České republice vyskytuje méně než jedno procento.

Tabulka 3 současně umožňuje srovnávat zastoupení mužů a žen v jednotlivých kategoriích zaměstnání. V rámci celé České republiky jsou ženy procentuálně více zastoupeny v kategorii zaměstnanců, včetně členů produkčních družstev, a to převážně ve službách. Zároveň relativně častěji spadají do kategorie pomáhající rodinní příslušníci. Muži jsou častěji zaměstnavateli a zároveň častěji pracují na vlastní účet. Tento trend v zastoupení postavení v zaměstnání podle pohlaví je aplikovatelný i na Středočeský kraj.

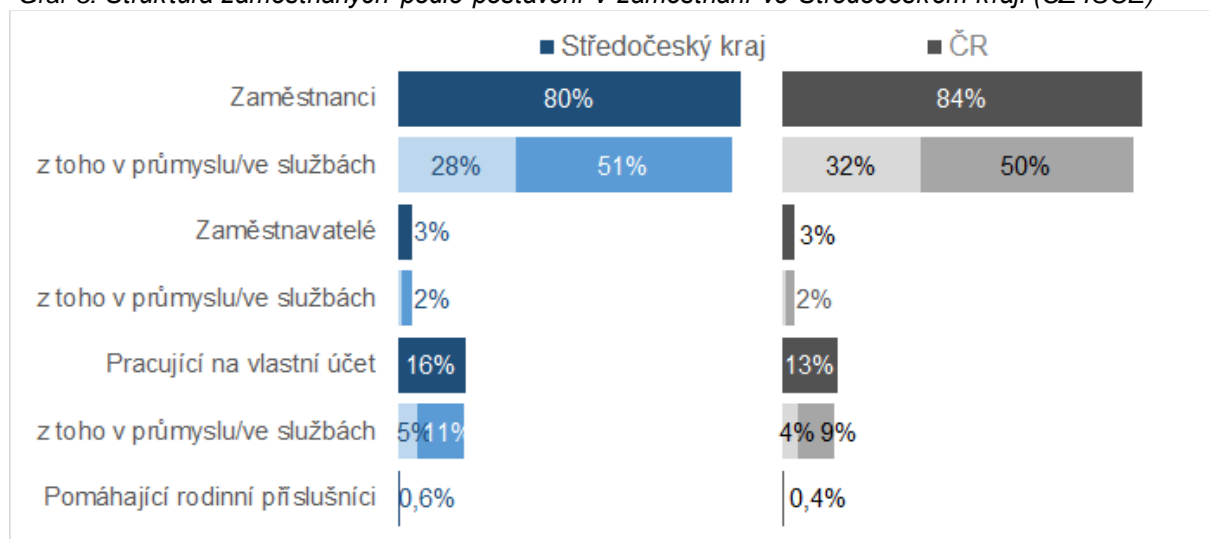
Muži i ženy ve Středočeském kraji jsou relativně méně často zaměstnání jako zaměstnanci v průmyslu (muži 34,8 %, ženy 18,2 %) než muži a ženy v rámci celé České republiky (muži 40,3 %, ženy 21,9 %).

Tab. 3: Struktura zaměstnaných podle postavení v zaměstnání ve Středočeském kraji (CZ-ISCE)

Postavení v zaměstnání	Středočeský kraj			Česká republika		
	Celkem	muži	ženy	Celkem	muži	ženy
Zaměstnanci vč. členů produkčních družstev	80,1%	75,9%	85,4%	84,1%	80,7%	88,4%
z toho v průmyslu	27,5%	34,8%	18,2%	32,2%	40,3%	21,9%
z toho ve službách	50,6%	38,9%	65,4%	50,0%	38,0%	65,3%
Zaměstnavatelé	3,5%	4,8%	1,7%	2,7%	3,7%	1,5%
z toho v průmyslu	1,1%	1,8%	-	0,8%	1,3%	0,1%
z toho ve službách	2,3%	2,9%	1,4%	1,8%	2,2%	1,3%
Pracující na vlastní účet	15,8%	19,0%	11,8%	12,8%	15,4%	9,5%
z toho v průmyslu	4,8%	7,9%	0,8%	3,8%	6,3%	0,7%
z toho ve službách	10,6%	10,4%	10,8%	8,5%	8,4%	8,7%
Pomáhající rodinní příslušníci	0,6%	0,2%	1,1%	0,4%	0,2%	0,7%

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2021

Graf 3: Struktura zaměstnaných podle postavení v zaměstnání ve Středočeském kraji (CZ-ISCE)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2021

2.4 Vzdělanostní struktura zaměstnaných ve Středočeském kraji – podle CZ-ISCED

Klasifikace vzdělání CZ-ISCED vychází z mezinárodní klasifikace ISCED. Tato klasifikace nejprve zařazuje vzdělávací programy a poté klasifikuje jejich kvalifikace, tedy oficiální potvrzení o úspěšném ukončení vzdělávacího programu.

Zastoupení jednotlivých kategorií vzdělání ve Středočeském kraji je velice podobné jako v celé České republice. Ve Středočeském kraji je nižší podíl zaměstnaných s **vysokoškolským vzděláním** (rozdíl 1,3 p. b.). Zbylé kategorie dokončeného vzdělání vykazují podobné rozložení v ČR i ve Středočeském kraji.

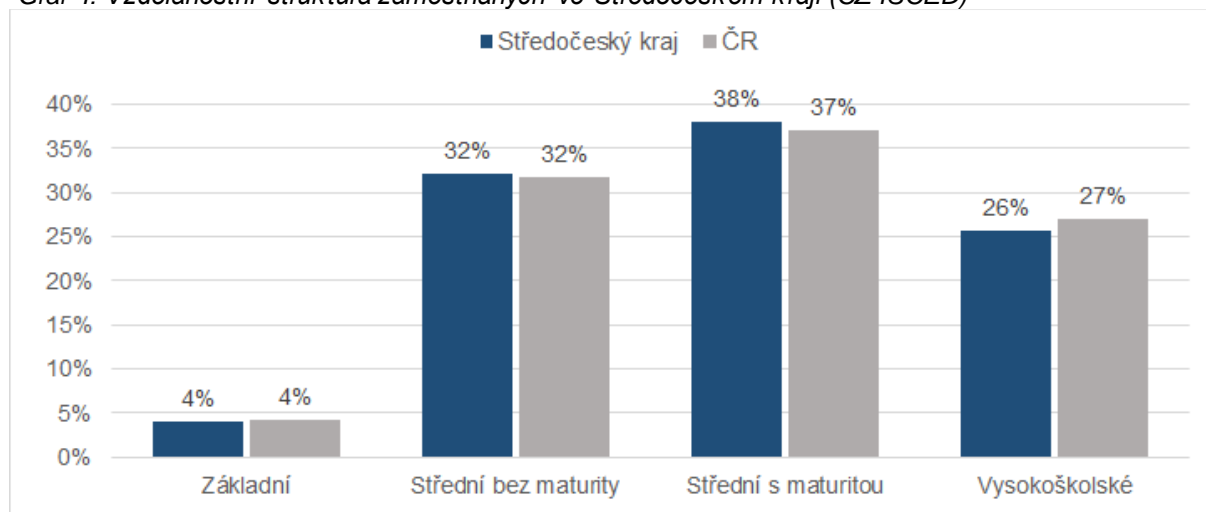
V zastoupení mužů a žen lze nalézt téměř u všech kategorií vzdělání významné rozdíly. Ženy nejčastěji absolvují střední vzdělání s maturitou, a naopak muži nejčastěji ukončují své střední vzdělání bez maturity. Tento trend platí pro Středočeský kraj i pro celou Českou republiku. Tento rozdíl je pravděpodobně spojený s celkovým rozložením profesní struktury České republiky, jelikož oborové a řemeslné profese jsou častěji vyučovány v rámci středního vzdělání, po jehož absolvování žák obdrží výuční list. Tyto profese jsou v České republice stále spíše mužskou doménou. Ženy relativně častěji ukončují i vysokoškolské vzdělání, a to jak v kraji, tak i v celorepublikovém srovnání.

Tab. 4: Vzdělanostní struktura zaměstnaných ve Středočeském kraji (CZ-ISCED)

Dokončené vzdělání	Středočeský kraj			Česká republika		
	Celkem	muži	ženy	Celkem	muži	ženy
Základní	4,1%	3,9%	4,3%	4,2%	4,0%	4,4%
Střední bez maturity	32,2%	38,5%	24,2%	31,7%	36,8%	25,1%
Střední s maturitou	37,9%	33,7%	43,3%	37,1%	34,8%	40,0%
Vysokoškolské	25,7%	23,8%	28,2%	27,1%	24,4%	30,4%

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2021

Graf 4: Vzdělanostní struktura zaměstnaných ve Středočeském kraji (CZ-ISCED)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2021

Vydal Národní pedagogický institut České republiky
Senovážné nám. 25, 110 00 Praha 1, roku 2022

Aktuální informace o publikacích Národního pedagogického institutu České republiky
najdete na www.npi.cz